

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดอุดรธานี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ตั้งอยู่เลขที่ ๒๖๗ หมู่ที่ ๑ บ้านนาโพธิ์
ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดอุดรธานี ๔๑๑๕๐
โทร ๐๔๒-๒๑๙-๙๑๗ ต่อ ๑๗
อีเมล : saraban_ob๔๑๑๕๐๔@dla.go.th

คำนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีองค์ประกอบดังนี้ (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ และในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย (๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ (๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อีกทั้งยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อองค์กร ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

ข้อมูลพื้นฐาน

บริบท พันธกิจ ค่านิยม อัตลักษณ์ วัฒนธรรม คุณลักษณะพิเศษ

วิสัยทัศน์ การพัฒนา และอื่นๆ ๑ - ๕

โครงสร้างแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ๖

คำขวัญประจำตำบลนาโพธิ์ วิสัยทัศน์องค์กร ๗

แผนที่ตำบลนาโพธิ์ ๑๗ หมู่บ้าน ๘

แผนที่แสดงทางคมนาคม ๙

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ๑๐

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๑๐

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๑๑

ด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ๑๑

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ๑๒

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ๑๒

การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการ

หรือโครงการ ๑๓

การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ๑๓

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๑๔

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood: L) ๑๔

เกณฑ์ระดับผลกระทบความเสียหาย (Impact: I) ๑๕

เกณฑ์การแบ่งระดับความรุนแรง (Risk Score) ๔ ระดับ ๑๖

ตารางแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix) อบต.นาโพธิ์ ๑๗

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ๑๗

รายงานผลการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ๑๗

ตารางสรุปการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ๑๘

บทวิเคราะห์และสรุปผล ๑๘

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ๑๙

มาตรการควบคุมด้าน ๑ - ๓ ๒๐

ข้อมูลพื้นฐาน

๑. บริบท

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ (อบต.นาพู่) ไม่ได้เป็นเพียงหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นทั่วไป แต่เป็นองค์กรที่มีความโดดเด่นในระดับประเทศ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการเชิงรุกและการดูแลคุณภาพชีวิตคนในชุมชนอย่างยั่งยืน ชื่อตำบลนาพูมีประวัติศาสตร์ยาวนานเชื่อมโยงกับตำนานเมืองหนองหานและอำเภอฟะนุ โดยกล่าวถึงเศรษฐีคนหนึ่งที่เป็นเจ้าของโคคูเมืองชื่อ “อีสู้” ซึ่งมักจะถูกนำไปเลี้ยงในพื้นที่ราบกว้างขวางที่เรียกว่า “ดอนพู่” ต่อมาเมื่อมีการตั้งรกรากเป็นหมู่บ้านบริเวณแหล่งน้ำสำคัญอย่าง บึงขวน ประชาชนจึงนำชื่อสถานที่เลี้ยงโคมาตั้งเป็นชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านนาพู่” และยกฐานะเป็นตำบลในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ สภาพทางสังคมและภูมิศาสตร์ ปัจจุบัน อบต.นาพู่ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๕๙ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๗ หมู่บ้าน มีประชากรกว่า ๑๒,๕๐๐ คน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มและดินปนทราย ซึ่งแม้จะมีความอุดมสมบูรณ์ไม่สูงนัก แต่ประชาชนยังคงยึดถืออาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาเป็นหลักในฤดูฝน

๒. พันธกิจ ค่านิยม อัตลักษณ์ วัฒนธรรม คุณลักษณะพิเศษ วิสัยทัศน์การพัฒนา และอื่นๆ

เพื่อให้เห็นภาพการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ ที่ชัดเจนและเป็นระบบแบบมีอาชีพ ข้อมูลเหล่านี้คือหัวใจหลักที่ขับเคลื่อนให้ อบต.นาพู่ กลายเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ

๒.๑ พันธกิจ (Mission)

✓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ก่อสร้าง/ซ่อมแซมถนน ระบบไฟฟ้า ประปา และทางระบายน้ำให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การพัฒนาระบบคมนาคมและถนนเชื่อมต่อ เช่น สายนาพู่ - บ้านเม่น ไปยังพื้นที่บึงขวน บ้านโพธิ์ตาก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งพืชผลการเกษตร ไฟฟ้าส่องสว่าง ขยายเขตไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนและติดตั้งไฟแสงสว่างสาธารณะตามจุดเสี่ยงในหมู่บ้านเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

✓ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต

สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ และดูแลระบบสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารจัดการ รพ.สต. หลังจากรับถ่ายโอนภารกิจ อบต. เข้ามาสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรให้กับ สถานีอนามัยนาพู่ และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหลวง เพื่อจัดบริการตรวจรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเชิงรุกถึงในชุมชน ทีมกู้ชีพนาพู่ มีหน่วยงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (กู้ชีพ อบต.นาพู่) ที่สแตนบายรับเหตุฉุกเฉินและบริการส่งต่อผู้ป่วยฟรีตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีเบอร์ตรงสายด่วนประสานงานระงับเหตุ

✓ จัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบ

ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จุดสกัดและอาสาสมัคร บูรณาการร่วมกันระหว่าง งานป้องกันฯ ฝ่ายปกครองท้องที่ (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) และกลุ่ม อปพร. (อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน) ในการตั้งจุดตรวจช่วงเทศกาลสำคัญ

✓ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ส่งเสริมการจัดการขยะและการใช้พลังงานทางเลือก นวัตกรรมถังขยะยางรถยนต์ เพื่อลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองและรักษาสิ่งแวดล้อม มีนโยบายจัดหาและสนับสนุน ถังขยะทั่วไปที่ทำจากยางรถยนต์รีไซเคิล ให้แก่ครัวเรือนที่ถังขยะชำรุดหรือขอเพิ่ม รณรงค์แก้ไขมลพิษส่งเสริมและร่วมมือกับภาคเอกชนในการรณรงค์สร้างจิตสำนึกป้องกันมลพิษในชุมชน เช่น การรณรงค์คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และมาตรการลดการเผาในที่โล่งเพื่อบรรเทาปัญหาฝุ่นละออง

✓ ทำนุบำรุงศาสนาและวัฒนธรรม

รักษาจารีตประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาสมัยใหม่ งานประเพณีบุญบั้งไฟตำบลนาพุ (สร้างขวัญกำลังใจชาวนา) ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี เพื่อเป็นการบูชาพญาแถนขอฝนตามความเชื่อ และสร้างขวัญกำลังใจให้เกษตรกรก่อนเริ่มฤดูการทำนา การสนับสนุนศาสนสถาน อบต.นาพุ ร่วมกับสภาวัฒนธรรมตำบล สนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาและการจัดเทศกาลสืบสานพระพุทธศาสนาในวัดต่างๆ เช่น วัดป่านาพุ และวัดจำปาเป็นประจำ

๒.๒ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (Core Values)

อบต.นาพุ ยึดหลัก "การทำงานเชิงรุกและเข้าถึงประชาชน" โดยมีหัวใจสำคัญคือ

✓ (Transparency) ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนตามหลักธรรมาภิบาล

✓ นวัตกรรม (Innovation) ไม่หยุดนิ่งที่จะหาวิธีการใหม่ๆ มาแก้ปัญหา เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ

✓ การมีส่วนร่วม (Participation) ทุกโครงการต้องผ่านการประชาคมจากเสียงของชาวบ้านทั้ง ๑๗ หมู่บ้าน

๒.๓ อัตลักษณ์และคุณลักษณะพิเศษ (Identity & Unique Characteristics)

สิ่งที่ทำให้ “นาพุ” แตกต่างจากที่อื่นคือ “นาพุโมเดล” ซึ่งมีจุดเด่นดังนี้

✓ ผู้นำด้านสาธารณสุขท้องถิ่น เป็นต้นแบบการบริหารจัดการ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนมายังท้องถิ่นได้อย่างไร้รอยต่อ มีระบบกู้ชีพกู้ภัยที่เข้มแข็งตลอด ๒๔ ชั่วโมง

✓ ศูนย์เรียนรู้มีชีวิต มี “โรงเรียนผู้สูงอายุ” และ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ที่ได้รับมาตรฐานระดับดีมาก เป็นแหล่งศึกษาดูงานจากทั่วประเทศ

✓ การจัดการขยะครบวงจร

มีนวัตกรรมจัดการขยะที่เปลี่ยนจาก “ภาระ” ให้เป็น “รายได้” และปุ๋ยอินทรีย์สำหรับเกษตรกรในพื้นที่

๒.๓ วัฒนธรรมวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

ความเข้มแข็งของชุมชนยังสะท้อนผ่านประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา เช่น ประเพณีกวนข้าวทิพย์, บุญบั้งไฟ ประจำตำบล และเทศกาลสงกรานต์เฉลิมฉลอง พระองค์ดื้อ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมือง วัฒนธรรมของ ตำบลนาพุ เป็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมของชาวอีสาน (ฮีตสิบสอง ครองสิบสี่) กับนวัตกรรมทางสังคม สมัยใหม่ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนทุกวัย โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้

✓ วัฒนธรรมด้านความเชื่อและจิตวิญญาณ

หลวงพ่พระองค์ดื้อ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองนาพุและอำเภอเพ็ญ ประชาชนในตำบลมีความผูกพันและศรัทธาอย่างมาก มักมีพิธีสงฆ์และงานเฉลิมฉลองในช่วงเทศกาลสำคัญ

✓ ตำนานดอนพุและบึงชวน

สภาพจิตใจของคนในพื้นที่ผูกพันกับแหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรกรรมดั้งเดิม การสืบสานเรื่องเล่าจากบรรพบุรุษเกี่ยวกับที่มาของหมู่บ้านยังคงเป็นวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดสู่ลูกหลาน

✓ วัฒนธรรมประเพณี (ฮีตสิบสอง)

ชาวนาพุรักษาประเพณีอีสานอย่างเคร่งครัด แต่ที่โดดเด่นเป็นพิเศษคือ

✓ ประเพณีบุญบั้งไฟ

จัดขึ้นเพื่อบูชาพญาแถนตามความเชื่อเรื่องการขอฝน เพื่อให้ฤดูกาลผลิตเกษตรกรรมราบรื่น

✓ ประเพณีกวนข้าวทิพย์

เป็นกิจกรรมที่สะท้อนความสามัคคีของคนในชุมชน มักจัดขึ้นในวันสำคัญทางศาสนา

✓ ประเพณีสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ

อบต.นาพุ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมาก วัฒนธรรมการแสดงความกตัญญูผ่านการรดน้ำดำหัวในระดับตำบลจึงจัดอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี

๒.๔ วัฒนธรรมกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญา (Identity)

✓ การจักสานพลาสติกและไม้ไผ่

พัฒนาจากภูมิปัญญาดั้งเดิมสู่ผลิตภัณฑ์ OTOP เช่น กระเป๋าจักสานและกระติบข้าวที่มีดีไซน์ทันสมัย กลายเป็นวัฒนธรรมการสร้างรายได้เสริมหลังฤดูเก็บเกี่ยว

✓ วัฒนธรรมเกษตรอินทรีย์

ในระยะหลัง อบต. ได้ส่งเสริมวัฒนธรรม “กินอาหารเป็นยา” ผ่านโครงการเกษตรในโรงเรียนและชุมชน เช่น โครงการเสริมไอโอดีนในไข่ไก่

✓ **วัฒนธรรมองค์กรสมัยใหม่ “นาฟูร่วมใจ”**

สิ่งที่กลายเป็น “วัฒนธรรมใหม่” ของคนนาฟูคือ ความสมัครสมานสามัคคีในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น

✓ **วัฒนธรรมอาสาสมัคร** มีอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และอาสาสมัครป้องกันภัยที่เข้มแข็งมาก จนสามารถบริหารจัดการสถานีนามัย (รพ.สต.) ได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ

✓ **โรงเรียนผู้สูงอายุ** กลายเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมที่ผู้สูงอายุมาพบปะ แลกเปลี่ยนภูมิปัญญา และเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ทำให้ผู้สูงวัยในนาฟูมีความสุขและไม่โดดเดี่ยว

๒.๕ วิสัยทัศน์การพัฒนา (Vision)

หมายถึงการมุ่งเน้นสร้างรากฐานชีวิตของประชาชนให้เข้มแข็งจากภายใน (เศรษฐกิจพอเพียง) ควบคู่ไปกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และยกระดับมาตรฐานสุขภาพและสติปัญญาของคนทุกวัยวิสัยทัศน์และการพัฒนาแบบ “นาฟูโมเดล” ภายใต้การนำของผู้บริหาร อบต.นาฟู ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนคือ “เศรษฐกิจพอเพียง บ้านเมื่อนำอยู่ รู้ค่าการศึกษา พัฒนาสุขภาพอนามัย” โดยมีจุดเด่นคือโครงการ “นาฟูโมเดล” ที่ได้รับรางวัลระดับประเทศมากมาย อาทิ รางวัลการบริหารจัดการที่ดี อันดับ ๑ ของประเทศ (ปี ๒๕๖๗) ประเภทโดดเด่น จากโครงการสร้างโอกาสและปั้นอาชีพ ให้เด็กและเยาวชน (NEETs) นวัตกรรมเกษตรเสริมไข่ไอโอดีน รางวัลดีเด่นด้านการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น (ปี ๒๕๖๕) โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบ ได้รับการยกย่องให้เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุระดับดีมาก (เกรด A)

๒.๖ กีฬาและนันทนาการ

“นาฟูเกมส์” การแข่งขันกีฬาประจำตำบลที่จัดต่อเนื่องมานาน เป็นพื้นที่เชื่อมสัมพันธ์คนทั้ง ๑๗ หมู่บ้านเข้าด้วยกันผ่านการละเล่นพื้นบ้านและกีฬาสากล วัฒนธรรมของนาฟูจึงเป็นแบบ “อนุรักษ์รากเหง้า แต่ไม่เขลาเทคโนโลยี” คือยังให้พระทำบุญตามแบบอีสาน แต่ก็มีความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่เสมอ

๒.๗ รางวัลการันตีความสำเร็จ

คุณลักษณะพิเศษที่ชัดเจนที่สุดคือการเป็น “ท้องถิ่นต้นแบบระดับประเทศ” โดยล่าสุดได้รับคือ

- รางวัลชนะเลิศ อบต. ที่มีการบริหารจัดการที่ดี (ประเภทโดดเด่น) ประจำปี ๒๕๖๗ ซึ่งถือเป็นรางวัลเกียรติยศสูงสุดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗) พร้อมรับเงินรางวัล ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- การรับรองระดับสากล ความสำเร็จของโครงการนี้นำมาซึ่งความชื่นชมและยินดีเป็นอย่างยิ่งจากองค์กรระดับสากลอย่าง องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย (UNICEF Thailand)

- รางวัลดีเด่นด้านการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น (ปี ๒๕๖๕) ผลงานความสำเร็จได้รับคัดเลือกเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น จากโครงการ “นวัตกรรมเกษตรเสริมไข่ไอโอดีนตำบลนาฟู”

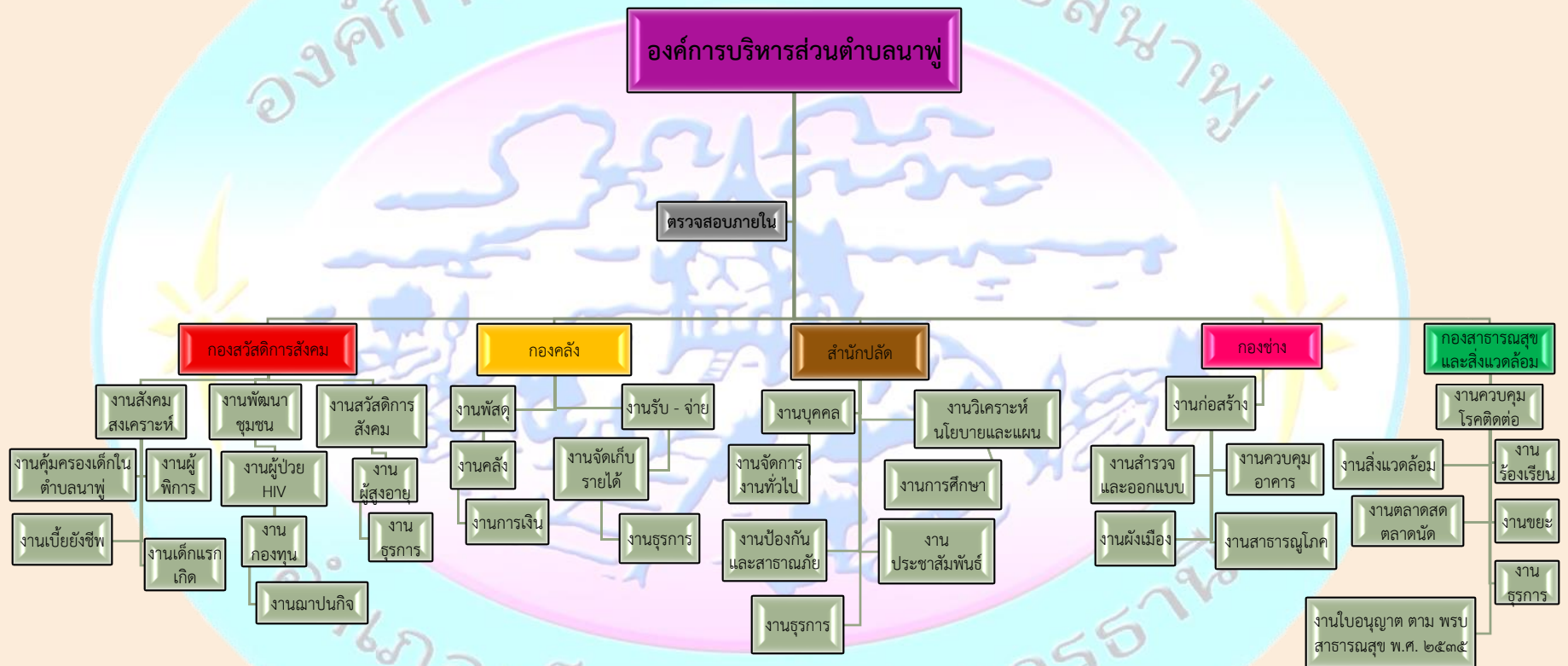
- มาตรฐานการดำเนินงานผู้สูงอายุ ระดับดีมาก (เกรด A) ผลงานความสำเร็จศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลนาโพธิ์ (ศปคพ.) ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนผู้สูงอายุในระดับสูงสุด รางวัลพ่วงได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องให้เป็น "โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบประจำจังหวัดอุดรธานี"

- รางวัลผลการปฏิบัติงานดีเด่น ด้านสาธารณสุข ผลงานความสำเร็จได้รับรางวัล อปท. ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นด้านระบบการดูแลสุขภาพ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เกิดจากการบูรณาการและยกระดับคุณภาพบริการของ รพ.สต. และงานบริการกู้ชีพกู้ภัยให้ตอบโจทย์ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

๓. โครงสร้างแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

๔. คำขวัญประจำตำบลนาโพธิ์

๕. แผนที่ตำบลนาพุ ๑๗ หมู่บ้าน

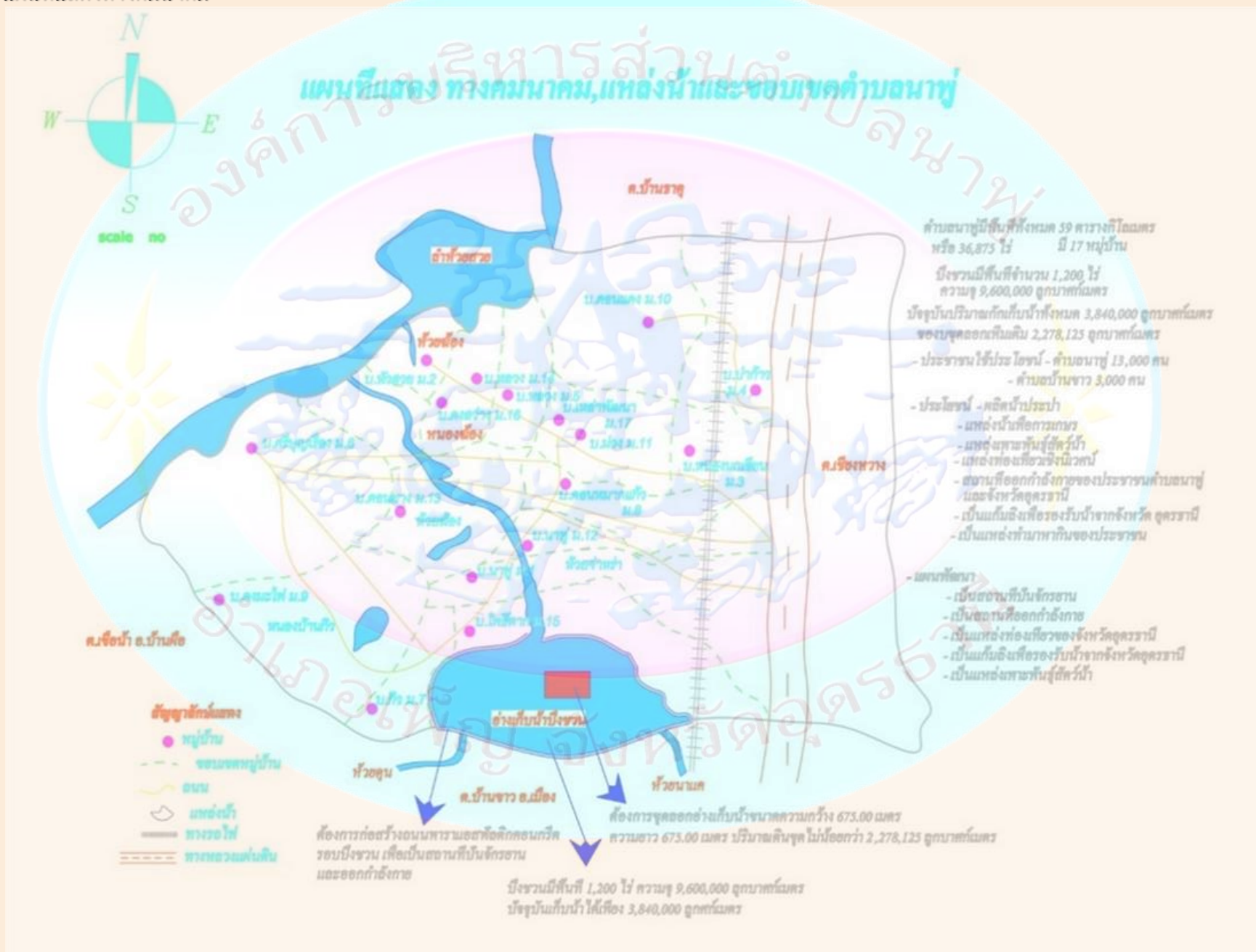
แผนที่ตำบลนาพุ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

(ข้อมูล ณ เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔)ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๒,๔๘๔ ครัวเรือน จำนวน ๑๗ หมู่บ้าน

ประชากร ๘,๐๐๒ คน เพศชายจำนวน ๓,๙๓๒ คน เพศหญิง จำนวน ๔,๐๗๐ คน

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นเกณฑ์บังคับในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ตัวชี้วัด O๒๑ ซึ่งหน่วยงานรัฐรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ ต้องจัดทำเพื่อวิเคราะห์และเปิดโอกาสการทุจริต มีรายละเอียดแนวทางและเกณฑ์มาตรฐาน หน่วยงานภาครัฐต้องคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงมาประเมินอย่างน้อย ๑ ด้าน จาก ๓ ข้อกำหนดต่อไปนี้

๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เช่น การออกใบอนุญาตจัดตั้งสิ่งปลูกสร้างของกองช่าง
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ เช่น การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับสินบนหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ หรือการจ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์ (KTB Corporate Online)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐในการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยมุ่งเน้นการสร้าง ลดปัญหาความเสี่ยงการทุจริต และส่งเสริมการมีตรวจสอบจากทุกภาคส่วน การเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีระบบมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงป้องกันการทุจริตเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพกลไกการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่อไป

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) การขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy ประกาศเจตนารมณ์ไม่รับของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมแสดง รายงานการรับทรัพย์สินโดยธรรมจรรยา ต่อสาธารณะ
- ๒) ความเสี่ยงประเด็น "สินบน" เน้นตรวจสอบความโปร่งใสในภารกิจที่ต้องใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ เช่น การออกใบอนุญาต/อนุญาต หรือการให้บริการประชาชน เพื่อตัดวงจรสินบน
- ๓) ความเสี่ยงในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ควบคุมงานพัสดุและกองช่างเพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์คัดเลือกผู้รับเหมาอย่างเป็นธรรม และเปิดเผยราคากลางผ่านทางเว็บไซต์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่
- ๔) ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจและงบประมาณ ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงการคลังผ่านงานตรวจสอบภายใน
- ๕) มีการจัดทำ คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีขั้นตอนปฏิบัติในการปกป้องผู้ให้ข้อมูลอย่างปลอดภัย
- ๖) จัดตั้งระบบรับเรื่องร้องเรียนทุจริตทางช่องทางออนไลน์ (หน้าเว็บไซต์หลัก อบต.) และประสานเชื่อมโยงไปยังศูนย์รับเรื่องของ สำนักงาน ป.ป.ช. และ ป.ป.ท.

๒. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แนวคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management) ในหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการผสมผสานหลักการบริหารความเสี่ยงสากลร่วมกับกลไกกฎหมาย และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีแนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่ถูกนำมาใช้เป็นฐานคิด ดังนี้

๑. การปิด "ช่องโอกาส" ของ อบต.นาพู่

- งานบริการและอนุมัติอนุญาต อบต.นาพู่ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบออนไลน์มาใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวบ้าน ซึ่งเป็นการตัดช่องโอกาสในการเรียกรับเงินหรือสินบนตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต
- งานจัดซื้อจัดจ้าง มีการเปิดเผยราคากลางและข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์อย่างละเอียด เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายตรวจสอบมองเห็นได้ชัดเจน

๒. การควบคุมภายใน (COSO) และธรรมาภิบาล ของ อบต.นาพู่

- การแบ่งแยกหน้าที่ ในกองช่างและงานพัสดุ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ไม่ใช่คนจัดซื้อ เพื่อคอยคานอำนาจกัน ไม่ให้เกิดการเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับเหมา
- นโยบาย No Gift Policy เป็นการสร้าง "สภาพแวดล้อมการควบคุม" ให้พนักงานและผู้บริหาร อบต.นาพู่ ทุกคนปฏิเสธการรับของขวัญในเทศกาล เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์

๓. การประเมินเชิงรุก (Risk Matrix) ของ อบต.นาพู่

- "มาตรการควบคุมความเสี่ยง" ทุกปีทาง อบต.นาพู่ จะต้องวิเคราะห์กระบวนการที่มีความเสี่ยงสูง เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณต่าง ๆ หรือการจัดเก็บรายได้/ภาษีท้องถิ่น แล้วนำมาใส่คะแนนเพื่อหาจุดที่เป็น "สีส้ม" หรือ "สีแดง" จากนั้นจึงเขียน บรรจุลงในแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี โดยได้จำแนกประเภทการบริการ
- ด้านที่ ๑ ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

การขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร / สิ่งก่อสร้าง (กองช่าง) กระบวนการตรวจสอบแบบแปลน การขุดดินถมดิน และตรวจสอบความถูกต้องตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร การขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (สำนักปลัด/สาธารณสุข) การออกใบอนุญาตให้สถานประกอบการ ร้านค้า หรือกิจการกำจัดสิ่งปฏิกูลในพื้นที่ การเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับทรัพย์สินเพื่อแลกกับการเร่งรัดขั้นตอนพิจารณาให้เร็วขึ้น หรือแกล้งประวิงเวลาคำขอ การใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์ การผ่อนปรนเกณฑ์กฎหมายหรือตรวจอนุมัติแบบแปลนที่ไม่ได้มาตรฐานให้แก่เครือญาติ พวกพ้อง หรือผู้ประกอบการบางราย

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การเล่นพรรคเล่นพวก (Nepotism) การใช้อำนาจช่วยเหลือเครือญาติหรือพวกพ้องในการสอบคัดเลือกบรรจุเข้าทำงาน หรือการเลื่อนขั้นอย่างไม่เป็นธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) การนำตำแหน่งหน้าที่ไปเอื้อประโยชน์ให้แก่ธุรกิจของตนเองหรือครอบครัว เช่น การอนุมัติให้เครือญาติเข้ามารับงานจ้างของ อบต. การละเว้นหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ: การเลือกปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การละเว้นไม่ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่เป็นหัวหน้าหรือคนสนิท แต่บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับชาวบ้านทั่วไป

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ ตั้งแต่ขั้นตอนการตั้งงบประมาณ การกำหนดคุณลักษณะ (TOR) การสืบราคากลาง จนถึงการตรวจรับงานจ้าง การเบิกจ่ายเงินงบประมาณโครงการ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนโครงการ ชุมชน เงินรางวัล เงินค่าตอบแทน หรือการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน การล็อกสเปก (Lock Specification) การกำหนด TOR ที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการหรือผู้รับเหมาเฉพาะราย เพื่อให้ชนะการประกวดราคา การตกลงราคาเกินจริง (Overpricing) การสืบราคากลางจากร้านค้าพวกพ้องที่สูงกว่าราคาตลาด เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน การทุจริตในขั้นตอนตรวจรับ (False Inspection) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุลงนามรับรองงาน ทั้งที่งานยังไม่เสร็จสิ้น หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดในสัญญา โครงการนิติกรรม/โครงการผี: การเบิกจ่ายเงินค่าจัดฝึกอบรม ประชุม หรือเดินทางศึกษาดูงานโดยไม่มีการจัดกิจกรรมจริง หรือจัดจริงแต่ไม่ครบถ้วนตามที่ขออนุมัติ

ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีรายละเอียดประกอบด้วย

- (๑) การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ
- (๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- (๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- (๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- (๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้การจัดรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของ อบต.นาพู่ เสร็จสมบูรณ์ร่างเนื้อหาตารางประเมินความเสี่ยง ๕ องค์ประกอบหลัก" ครอบคลุมทั้ง ๓ ด้าน ที่รวบรวมข้อมูลจำเพาะของ อบต.นาพู่ ไว้ให้นำไปใช้งานได้ทันที ดังนี้

(๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ
จากการวิเคราะห์จำแนกตามโครงสร้างภารกิจของ อบต.นาพู่ จะพบกลุ่มโครงการและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงหลัก ๓ ด้าน ดังนี้

๑. กลุ่มโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน (ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง)

กลุ่มนี้มีโอกาสเกิดความเสี่ยงสูงที่สุดเนื่องจากเป็นโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่ โครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนหนทาง/ระบบระบายน้ำ ความเสี่ยงอยู่ในขั้นตอนการคำนวณราคากลาง, การล็อกสเปกให้ผู้รับเหมารายใดรายหนึ่ง, หรือกระบวนการตรวจรับพัสดุและงานจ้างที่ไม่ตรงตามสเปกในสัญญา โครงการก่อสร้างอาคารและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก: การกำกับดูแลคุณภาพพัสดุและการตรวจรับงานแฝงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างเจ้าหน้าที่ตรวจการจ้างและคู่สัญญา

๒. กลุ่มกิจกรรมการอนุมัติ อนุญาต และจัดเก็บรายได้ (ความเสี่ยงด้านสินบน)

เป็นกลุ่มงานที่มีลักษณะเจ้าหน้าที่ต้องเผชิญหน้ากับประชาชนและการใช้ดุลยพินิจส่วนบุคคล การพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างอาคาร / ควบคุมอาคาร การประเมินและจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เสี่ยงต่อการช่วยเหลือเอื้อประโยชน์เพื่อประเมินมูลค่าทรัพย์สินให้ต่ำกว่าความเป็นจริง เพื่อช่วยลดภาระภาษีให้กับเครือญาติหรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่

๓. กลุ่มโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ (ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน)

โครงการจัดซื้อวัสดุทางการศึกษา / อาหารกลางวันเด็ก การควบคุมโภชนาการหรือปริมาณพัสดุของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีประเด็นความเสี่ยงเรื่องการส่งมอบของไม่ครบหรือไม่มีคุณภาพตามงบประมาณที่เบิกจ่ายไปจริง โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงานและวัสดุสาธารณภัย เสี่ยงต่อการตรวจรับพัสดุที่มีราคาแพงเกินจริง (Overpricing) หรือการเอื้อประโยชน์ให้ร้านค้าในท้องถิ่นที่เป็นพวกพ้อง

(๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ของ อบต.นาพู่ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี จะต้องชี้ให้เห็น "รูปแบบพฤติกรรมเชิงลึก" ที่ระบุว่ากระบวนการหลักของ อบต. มีช่องโหว่ที่จะเกิดการทุจริต พฤติกรรมชะลอขั้นตอนเพื่อเรียกรับสินบน: เจ้าหน้าที่จงใจตรวจแบบแปลนก่อสร้างล่าช้า หรืออ้างข้อบกพร่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ในการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร เพื่อกดดันให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการเสนอเงินพิเศษเพื่อความรวดเร็ว พฤติกรรมใช้ดุลยพินิจเอื้อประโยชน์กลุ่มทุน: การผ่อนปรนเกณฑ์ตรวจอนุมัติแบบแปลนอาคาร หรือใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้กับเครือญาติหรือผู้ประกอบการบางราย โดยละเว้นเกณฑ์ความปลอดภัย พฤติกรรมแทรกแซงการสรรหาพนักงานจ้าง: ฝ่ายบริหารหรือหัวหน้าส่วนราชการใช้อำนาจหน้าที่ล็อกผลคะแนนหรือช่วยเหลือพรรคพวก/เครือญาติ ให้ผ่านการคัดเลือกเข้าเป็นพนักงานจ้างของ อบต.นาพู่ อย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ในรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของ อบต.นาโพธิ์ เป็นการกำหนด เพื่อใช้วัดค่าความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล โดยแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น ๒ มิติ (๕ ระดับคะแนน) เพื่อนำไปใช้คำนวณระดับความรุนแรงในขั้นตอนต่อไป มีรายละเอียดเกณฑ์

มิติที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood: L)

หมายถึง โอกาสหรือความถี่ที่เหตุการณ์ทุจริตในกระบวนการนั้นจะเกิดขึ้นจริง โดยแบ่งเกณฑ์ระดับคะแนนเป็น ๕ ระดับ

- **ระดับ ๑ (ต่ำมาก)** แทบไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย หรือเกิดภายนอกหน่วยงานอื่น ไม่มีประวัติเกิดทุจริตใน อบต.นาโพธิ์ มาก่อน
- **ระดับ ๒ (ต่ำ)** มีโอกาสเกิดน้อยมาก หรือเคยมีเหตุการณ์คล้ายกันเกิดนาน ๆ ครั้ง (ภายใน ๓-๕ ปีที่ผ่านมา)
- **ระดับ ๓ (ปานกลาง)** มีโอกาสเกิดขึ้นได้ หรือเคยเกิดเหตุการณ์ขึ้นในกระบวนการนั้นบ้าง (เกิด ๑ ครั้งในรอบปีที่ผ่านมา)
- **ระดับ ๔ (สูง)** มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เนื่องจากระบบควบคุมภายในยังมีช่องโหว่ หรือมีเรื่องร้องเรียนในกระบวนการนี้เข้ามา
- **ระดับ ๕ (สูงมาก)** มีโอกาสเกิดขึ้นแน่นอน หรือเกิดเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการออกมาตรการมาควบคุมทันที

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood: L)	
๕	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตมากกว่า ๕ ครั้ง/ต่อปี
๔	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้ง/ต่อปี
๓	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้ง/ต่อปี
๒	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้ง/ต่อปี
๑	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทุจริต ๐ - ๑ ครั้ง/ต่อปี

มิติที่ ๒ เกณฑ์ระดับผลกระทบความเสียหาย (Impact: I)

หมายถึง ระดับความรุนแรง ความเสียหายต่อเม็ดเงินงบประมาณ หรือความเสียหายต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์คุณธรรม ความโปร่งใสของ อบต.นาพู่ หากเกิดการทุจริตขึ้น แบ่งเป็น ๕ ระดับ

● **ระดับ ๑ (ต่ำมาก)** เสียหายต่อทรัพย์สิน/งบประมาณน้อยมาก (ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท) และไม่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร

● **ระดับ ๒ (ต่ำ)** มูลค่าความเสียหายต่ำ (ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท) ถูกตักเตือนภายใน ไม่เป็นข่าวกระทบภาพลักษณ์ภายนอก

● **ระดับ ๓ (ปานกลาง)** มูลค่าความเสียหายปานกลาง (ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท) กระทบต่อความเชื่อมั่นของชาวบ้านในตำบลนาพู่บางส่วน

● **ระดับ ๔ (สูง)** มูลค่าความเสียหายสูง (ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และกระทบชื่อเสียง อบต.นาพู่ ระดับจังหวัด

● **ระดับ ๕ (สูงมาก)** มูลค่าความเสียหายมหาศาล (เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป) เจ้าหน้าที่โดนคดีอาญาจาก ป.ป.ช./ป.ป.ท. และองค์กรเสียชื่อเสียงอย่างรุนแรงในระดับประเทศ

เกณฑ์ระดับผลกระทบความเสียหาย (Impact: I)	
๕	ผลกระทบความเสียหายเกินร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๔	ผลกระทบความเสียหายมากกว่าร้อยละ ๕ แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๐
๓	ผลกระทบความเสียหายมากกว่าร้อยละ ๓ แต่ไม่เกินร้อยละ ๕
๒	ผลกระทบความเสียหายร้อยละ ๑ แต่ไม่เกินร้อยละ ๓
๑	ผลกระทบความเสียหายน้อยกว่าร้อยละ ๑

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ของ อบต.นาพู่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้ประยุกต์ใช้เมทริกซ์ความเสี่ยง (Risk Matrix) ในลักษณะผลคูณระหว่าง โอกาสเกิด (L) $\times$ ผลกระทบ (I) ออกมาเป็นคะแนนดิบ ๑-๒๕ คะแนน เพื่อจัดประเภทระดับความเสี่ยงเป็น ๔ ระดับมาตรฐาน โดยแบ่งช่วงคะแนนและการจัดการความเสี่ยงตามเกณฑ์สี

๑. เกณฑ์การแบ่งระดับความรุนแรง (Risk Score) ๔ ระดับ

● ระดับต่ำ (Low Risk: L) | คะแนน ๑ - ๓ (สีเขียว)

- คำอธิบาย - ระบบงานมีความโปร่งใส กระบวนการควบคุมได้ดี แทบไม่มีช่องโหว่ให้เกิดการทุจริต

● ระดับปานกลาง (Moderate Risk: M) | คะแนน ๔ - ๘ (สีเหลือง)

- คำอธิบาย มีช่องโหว่เล็กน้อยในระเบียบปฏิบัติ หรือเจ้าหน้าที่ยังมีดุลยพินิจส่วนตัวอยู่บ้าง
- แนวทางการจัดการ จัดทำมาตรการปรับปรุงกระบวนการภายในระดับกอง (เช่น เพิ่มการตรวจสอบเอกสาร) เพื่อป้องกันความเสี่ยงขยายตัว

● ระดับสูง (High Risk: H) | คะแนน ๙ - ๑๔ (สีส้ม)

- คำอธิบาย กระบวนการมีความเสี่ยงแฝงสูง ขาดการเปิดเผยข้อมูล หรือเกณฑ์พิจารณาไม่ชัดเจนจนอาจเกิดผลกระทบรุนแรง
- แนวทางการจัดการ ต้องบรรจุมาตรการควบคุมความเสี่ยงไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีทันที [๐๒๑] เพื่อปิดช่องโอกาสทุจริต และตั้งผู้รับผิดชอบติดตามอย่างใกล้ชิด

● ระดับสูงมาก (Extreme Risk: E) | คะแนน ๑๕ - ๒๕ (สีแดง)

- คำอธิบาย จุดวิกฤตที่มีโอกาสเกิดการทุจริตสูงและสร้างความเสียหายต่อเงินงบประมาณร้อยละสูง หรือทำลายชื่อเสียงองค์กรอย่างรุนแรง
- แนวทางการจัดการ ต้องรายงาน นายก อบต.นาพู่ และฝ่ายบริหารทันที เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมเชิงนโยบาย ปรับเปลี่ยนระบบงาน หรือระงับกระบวนการนั้นชั่วคราวเพื่อรีบระบบใหม่

๒. ตารางแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix) อบต.นาพู่

ตารางนี้เป็นเกณฑ์แสดงความรุนแรงตามผลคูณของคะแนน ซึ่งคุณสามารถนำไปวาดและจัดรูปแบบลงเล่มรายงานข้อ

โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ ระดับ ๑	ผลกระทบ ระดับ ๒	ผลกระทบ ระดับ ๓	ผลกระทบ ระดับ ๔	ผลกระทบ ระดับ ๕
ระดับ ๕ (สูง มาก)	 ๔	 ๑๐	 ๑๕	 ๒๐	 ๒๕
ระดับ ๔ (สูง)	 ๔	 ๘	 ๑๒	 ๑๖	 ๒๐
ระดับ ๓ (ปาน กลาง)	 ๓	 ๖	 ๘	 ๑๒	 ๑๕
ระดับ ๒ (ต่ำ)	 ๒	 ๔	 ๖	 ๘	 ๑๐
ระดับ ๑ (ต่ำ มาก)	 ๑	 ๒	 ๓	 ๔	 ๔

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนนและการตัดเกณฑ์สีอ้างอิงตามรูปแบบเล่มรายงานคุณธรรมและความโปร่งใสของ อบต. ปึงปประมาณ ๒๕๖๙

(๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การอธิบายหัวข้อ (๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ในรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของ อบต.นาพู่ เป็นการนำประเด็นความเสี่ยงที่ระบุไว้ในข้อ (๒) มาทำการลงคะแนน (Scoring) ตามเกณฑ์ในข้อ (๓) เพื่อจัดกลุ่มความรุนแรงให้ออกมาเป็นรูปธรรมตามพื้นที่ความเสี่ยง นี่คือการเขียนเนื้อหาและตารางสรุปผลการประเมินระดับความรุนแรงครบทั้ง ๓ ด้านของ อบต.นาพู่ ที่คุณสามารถนำไปกรอกในเล่มรายงานได้ทันที

รายงานผลการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

จากการประชุมร่วมกับคณะทำงานและวิเคราะห์กระบวนการภายในของ อบต.นาพู่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สามารถประเมินค่าคะแนนความเสี่ยง $(\backslash(L \times IV))$ และจัดระดับความรุนแรงรายด้านได้ดังนี้

ตารางสรุปการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านความเสี่ยง	ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	ด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ
กระบวนการที่คัดเลือก	การพิจารณาอนุมัติอนุญาต ปลูกสร้างอาคาร	การบริหารงานบุคคลและการประเมินผล การปฏิบัติงาน	การตรวจรับพัสดุและงานจ้าง ในโครงการโครงสร้างพื้นฐาน
ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เจ้าหน้าที่เรียกรับทรัพย์สิน สินบน หรือประวิงเวลาคำขอ ของประชาชนเพื่อแลก กับความรวดเร็ว	การใช้ดุลยพินิจช่วยเหลือเครือญาติ หรือพรรคพวกในการบรรจุแต่งตั้ง พนักงานจ้าง หรือประเมินชั้น เงินเดือนอย่างไม่เป็นธรรม	คณะกรรมการลงนามตรวจ รับงานจ้างเป็นเท็จ หรือยอมรับ งานที่ใช้วัสดุต่ำกว่ามาตรฐานเพื่อ เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับเหมาพวกพ้อง
โอกาสเกิด (L)	๒	๒	๓
ผลกระทบ (I)	๔	๓	๖
คะแนนรวม (Risk Score)	๖	๕	๙
ระดับความรุนแรง เกณฑ์สี	ปานกลาง (สีเหลือง) ●	ปานกลาง (สีเหลือง) ●	สูง (สีแดง) ●

๒. บทวิเคราะห์และสรุปผล

จากตารางการประเมินความเสี่ยงเชิงรุกของ อบต.นาพู่ สามารถสรุปผลเพื่อนำไปบริหารจัดการต่อได้ดังนี้:

ความเสี่ยงในระดับปานกลาง (สีเหลือง) ● จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการอนุมัติอนุญาต (คะแนนเท่ากับ ๖) และด้าน
การใช้อำนาจหน้าที่ (คะแนนเท่ากับ ๕) แม้จะยังไม่วิกฤต แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบ จะต้องคอยเฝ้าระวัง ทบทวน
วิธีปฏิบัติงาน และนำระบบ e-Service มาใช้ควบคู่เพื่อป้องกันคะแนนขยับสูงขึ้น

ความเสี่ยงในระดับสูง (สีแดง) ● จำนวน ๑ ด้าน คือ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ในกระบวนการตรวจรับพัสดุและงาน
จ้าง (คะแนนเท่ากับ ๑๒) ซึ่งเกิดจากโอกาสเกิดระดับปานกลาง แต่หากเกิดการทุจริตขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเงิน
งบประมาณเป็นร้อยละที่สูงและสร้างความเสียหายรุนแรงต่อภาพลักษณ์ของ อบต.นาพู่ ข้อเสนอแนะและแนวทางถัดไป
อบต.นาพู่ จำเป็นต้องจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในข้อ (๕) เป็นกรณีเร่งด่วน สำหรับกระบวนการจัดซื้อ
จัดจ้างและตรวจรับพัสดุ เพื่อลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ นี้

(๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การอธิบายหัวข้อ (๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ในเล่มรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของ อบต.นาพู่ ถือเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในข้อ ๐๒๑ เพราะเป็นการระบุ แผนงาน กิจกรรม วิธีปฏิบัติเชิงรุก ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ ที่จะนำไปขับเคลื่อนจริงเพื่ออุดรอยรั่วและลดโอกาสการทุจริตจากที่เราวิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้
นี่คือเนื้อหารายละเอียดมาตรการควบคุมความเสี่ยงแยกรายด้านของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

อบต.นาพู่ ได้กำหนดกิจกรรมและมาตรการเชิงรุกเพื่อลดระดับความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละกระบวนการงานให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยมีรายละเอียดการปฏิบัติ ดังนี้

มาตรการควบคุมที่ ๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

• กิจกรรม/วิธีปฏิบัติเชิงรุก

๑. ยกระดับการให้บริการผ่านระบบออนไลน์ (e-Service) บนเว็บไซต์หลักของ อบต.นาพู่ เพื่อลดการเผชิญหน้าโดยตรงระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน
๒. จัดทำและเผยแพร่ "คู่มือประชาชน" ที่ระบุขั้นตอน รายการเอกสาร และกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของกระบวนการอย่างชัดเจนตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกฯ เพื่อจัดช่องว่างการใช้ดุลยพินิจบีบเรียก รับสินบน
๓. ติดตั้งกล่องรับความคิดเห็นและคิวอาร์โค้ด (QR Code) ประเมินความพึงพอใจและช่องทางร้องเรียนได้ ณ จุดให้บริการ กองช่าง

- ระยะเวลาดำเนินการ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู่

มาตรการควบคุมที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

• กิจกรรม/วิธีปฏิบัติเชิงรุก

๑. ประกาศและขับเคลื่อนนโยบาย "No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่" ของ อบต.นาพู่ อย่างเคร่งครัด พร้อมสุ่มตรวจและจัดทำรายงานผลการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเสนอผู้บริหาร
๒. ใช้ระบบคณะกรรมการคละกองในการพิจารณาเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยจัดทำหลักเกณฑ์คะแนน (KPIs) ที่เป็นรูปธรรม ประกาศให้พนักงานทราบล่วงหน้าเพื่อป้องกันปัญหาเส้นสายพรรคพวก
๓. จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) ให้กับบุคลากรทุกระดับ

- ระยะเวลาดำเนินการ ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (เน้นหนักช่วงรอบการประเมินผลงาน ตุลาคม ๒๕๖๘ และ เมษายน ๒๕๖๙)
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
มาตรการควบคุมที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
- กิจกรรม/วิธีปฏิบัติเชิงรุก
 ๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-GP ของกรมบัญชีกลางร้อยละ ๑๐๐ และเปิดเผยประกาศราคา กลาง บัญชีรายชื่อผู้ซื้อเอกสาร และผู้ชนะการประมูลบนระบบข้อมูลเปิด (Open Data) ทางเว็บไซต์ อบต.นาโพธิ์ เจริญสุข
 ๒. ปรับเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยให้ใช้วิธี "หมุนเวียนคณะกอง" (ไม่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ คนเดิมซ้ำในโครงการเดิม ๆ) เพื่อป้องกันการสมยอมหรือฮั้วประมูลกับผู้รับเหมา
 ๓. กำหนดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในของ อบต.นาโพธิ์ ร่วมกับตัวแทนภาคประชาชนในพื้นที่ ลงพื้นที่สุ่ม ตรวจสอบ (Spot Check) ณ สถานที่ก่อสร้างจริงในขั้นตอนการตรวจรับงานจ้าง เพื่อยืนยันว่าวัสดุ เป็นไปตามร้อยละมาตรฐานของสัญญา (TOR)
- ระยะเวลาดำเนินการ ดำเนินการทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้างและตรวจรับงานตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองคลัง (งานพัสดุ) ร่วมกับ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี